

УКРАЇНА

ВИЩА РАДА ЮСТИЦІЇ

ТИМЧАСОВА СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ
З ПЕРЕВІРКИ СУДДІВ СУДІВ ЗАГАЛЬНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

ВИСНОВОК

10 червня 2015 року

Київ

№56/02-15

Тимчасова спеціальна комісія з перевірки суддів судів загальної юрисдикції (далі – Комісія) у складі головуючого – Мойсика В.Р., членів Комісії – Варишка П.В., Галабали М.В. (доповідача), Лавренюка М.Ю., Первомайського О.О., Смирнової К.І., Соловйової М.М., Титаренка М.М., Черевко А.О., Юзькової Т.Л., розглянувши матеріали перевірки щодо судді Шевченківського районного суду м. Києва Трубнікова Андрія Володимировича,

ВСТАНОВИЛА:

до Комісії надійшла заява заступника Генерального прокурора України Бачуна О.В. від 05 грудня 2014 року та заява Кадури В.О. від 11 грудня 2015 року про проведення перевірки на предмет порушення присяги суддею Шевченківського районного суду м. Києва Трубнікова А.В. у зв'язку з постановленням ним ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою у справі № 761/32665/13-к щодо Кадури В.О. у зв'язку із його участю у масових акціях протесту в період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності Законом України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні».

На засідання Комісії 10 червня 2015 року суддя Трубніков А.В. не з'явився. Відповідно до абзацу 5 частини 5 статті 6 Закону Комісією вирішено проводити засідання за відсутності судді.

Перевіркою встановлено, що 04 грудня 2015 року до Шевченківського районного суду міста Києва надійшло клопотання старшого слідчого СУ ГУ МВС України в місті Києві Яворського Б.І., погоджене старшим прокурором відділу прокуратури міста Києва Доценком В.А, внесене в рамках кримінального провадження № 12013110060009084 від 01 грудня 2013 року, про застосування до Кадури В.О. запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Вказане клопотання було обґрунтовано тим, що в провадженні відділу СУ ГУ МВС України в місті Києві перебувають матеріали кримінального провадження № 12013110060009084 від 01 грудня 2013 року. Досудовим

розслідуванням встановлено, що 01 грудня 2013 року приблизно о 13 год. 00 хв., Кадура В.О., за співучасті з групою осіб, на перетині вулиць Інститутська та Банкова в місті Києві, незаконно заволоділи транспортним засобом, а саме: навантажувачем-екскаватором д.н.з. 47870 АА. Того ж дня приблизно о 13 годині 40 хвилин Кадура В.О., за співучасті групи осіб, знаходячись біля Адміністрації Президента України, за адресою: місто Київ, вулиця Банкова, 11, використовуючи транспортний засіб, а саме: навантажувач-екскаватор, д.н.з. .н.з. 47870 АА, шляхом наїзду вказаним транспортним засобом на працівників правоохоронних органів України, вчинили замах на вбивство працівників правоохоронних органів України, у зв'язку із виконанням цими працівниками службових обов'язків щодо охорони громадського порядку.

У клопотанні наголошено, що злочин, у вчиненні якого підозрюється Кадура В.О., відноситься до категорії особливо тяжких, а підозрюваний, перебуваючи на волі, може переховуватися від органів досудового розслідування та вчинити інше кримінальне правопорушення, що свідчить про неможливість запобігання наведеним ризикам застосуванням більш м'яких запобіжних заходів.

Згідно з ухвалою від 06 грудня 2013 року у цій справі слідчий суддя Шевченківського районного суду міста Києва – Трубніков А.В. – розглянув клопотання та застосував до Кадури В.О. запобіжний захід у вигляді тримання під вартою тривалістю 60 днів, строк якого обраховувався з моменту затримання підозрюваного, тобто з 06 грудня 2013 року включно.

У мотивувальній частині даної ухвали зазначено, що наявність обґрунтованої підозри у вчиненні Кадурою В.О. інкримінованого йому кримінального правопорушення, передбаченого статтею 348 КК України повністю підтверджується зібраними у кримінальному провадженні доказами, а саме: заявою Карпенка Р.Б., протоколом огляду відеозапису від 02 грудня 2013 року, показами свідків Карпенка Р.Б., Сліпоконь А.Ю., Волошина А.О., матеріалами УБОЗ ГУ МВС України в місті Києві від 03 грудня 2013 року щодо виконання доручення по проведенню розшукових дій, а також іншими матеріалами кримінального провадження в сукупності.

Суд дійшов висновку, що у кримінальному провадженні встановлено наявність передбачених статтею 177 КПК України ризиків, і в обґрунтування застосування запобіжного заходу щодо Кадури В.О. поклав необхідність запобігання його спробі переховуватись від органів досудового розслідування та суду, а також вчинення інших правопорушень.

Вказана ухвала суду була оскаржена в апеляційному порядку. За наслідками апеляційного розгляду колегія суддів апеляційного суду м. Києва у складі суддів Беця О.В. (головуючого), Коваль С.М., Приндюк М.В. ухвалою від 17 грудня 2014 року залишила без змін ухвалу слідчого судді Шевченківського районного суду міста Києва Трубнікова А.В. від 21 січня 2014 року (справа № 11-сс/796/2181/2013).

Відповідно до пункту 2 частини 1 статті 184 КПК України клопотання слідчого про застосування запобіжного заходу повинно містити правову кваліфікацію кримінального правопорушення із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність. Разом з тим клопотання

слідчого Яворського Б.І. від 04 грудня 2013 року не містило таких відомостей.

Серед матеріалів, якими слідчий обґрунтовував доводи клопотання про застосування запобіжного заходу, були: рапорт старшого оперуповноваженого в особливо важливих справах УБОЗ ГУ МВС України в місті Києві Хоркавого С.В., протокол допиту свідка Карпенка Р.Б., які оформлялися в межах кримінального провадження № 12013110000001244, а також протокол огляду відеозапису, оформлений в межах провадження № 12013110000001250.

У матеріалах судового провадження № 761/32665/13-к відсутні будь-які докази об'єднання або виділення матеріалів досудового розслідування номер 12013110060009084, 12013110000001244 та 12013110000001250 в порядку статті 217 КПК України.

Окрім того, під час допиту свідка – машиніста навантажувача КП «Підрядне спеціалізоване шляхобудівне управління» Карпенка Р.Б. слідчий здійснив пред'явлення особи для впізнання за фотознімками, яке згідно з частиною 7 статті 223 КПК України повинне відбуватися за участі двох понятих. Однак дана слідча дія була проведена без такої участі.

В якості додатку до протоколу допиту вищевказаного свідка зазначається фотознімок № 2, який відсутній. В протоколі зазначено, що свідку роз'яснено, що його викликано для дачі показань у кримінальному провадженні про зникнення Панько Н.М.

Також слідчий обґрунтовує доводи клопотання про застосування запобіжного заходу рапортом старшого оперуповноваженого в особливо важливих справах УБОЗ ГУ МВС України в місті Києві Хоркавого С.В. Водночас, відповідно до пункту 2.2.9 Інструкції з діловодства в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженої наказом МВС України від 23 серпня 2012 року № 747, рапорт належить до внутрішніх документів МВС України.

Таким чином, вищевказані докази були отримані стороною обвинувачення всупереч порядку, передбаченому КПК України, а відтак в силу статей 86, 87, 177 КПК України є недопустимими і такими, що не можуть свідчити про існування обґрунтованої підозри щодо вчинення кримінального правопорушення Дзиндзею А.І. Незважаючи на це слідчий суддя Трубніков А.В. послався на них в ухвалі від 06 грудня 2013 року.

Відповідно до повідомлення про підозру Кадура В.О. підозрюється у вчиненні особливо важкого злочину, передбаченого статтею 348 КК України. Частиною 1 статті 52 КПК України передбачено, що участь захисника є обов'язковою у кримінальному провадженні щодо особливо тяжких злочинів. Відтак повідомлення про підозру Кадурі В.О. могло відбутися лише за обов'язкової участі захисника, що не було забезпечено стороною обвинувачення.

Статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод передбачено, що кожний обвинувачений у вчиненні кримінального правопорушення має право бути негайно і детально поінформованим зрозумілою для нього мовою про характер і причини обвинувачення, висунутого проти нього. Пунктом 1 частини 3 статті 42 КПК України встановлено, що підозрюваний має право знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють. Разом з тим, відповідно до клопотання про дозвіл на затримання підозрюваного,

повідомлення про підозру Кадура В.О. підозрюється у вчиненні злочину, передбаченого статтею 348 КК України, згідно з ухвалою про надання дозволу на затримання – частиною 2 статті 289, статтею 348 КК України. В протоколі затримання підозрюваного взагалі не вказано, за підозрою у вчиненні яких діянь його затримано. Таким чином стороною обвинувачення не було забезпечено право Кадури В.О. знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють.

Також у протоколі затримання підозрюваного Кадури В.О. не було зафіксовано фактичного часу затримання як того вимагають приписи частини 5 ст. 208 КПК України. Пунктом 125 рішення Європейського суду з прав людини від 25.05.1998 року у справі «Курт проти Туреччини» передбачено, що недокументування таких відомостей, як дата, час і місце затримання особи, її ім'я, підстави для затримання та ім'я особи, яка здійснює затримання, має вважатися таким, що суперечить вимозі законності і самій меті статті 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. У листі від 4 квітня 2013 року № 511-550/0/4-13 «Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ зауважив, що, вирішуючи питання про застосування, продовження, зміну або скасування запобіжного заходу при розгляді відповідних клопотань, слідчий суддя, суд щоразу зобов'язаний, серед іншого, ретельно перевіряти дотримання уповноваженими органами вимог статей 207 – 213 КПК у випадках затримання особи без ухвали слідчого судді, суду.

Єдиним доказом можливої причетності Кадури В.О. до інкримінованого йому діяння був протокол огляду відеозапису від 02 грудня 2013 року, у додатках до якого, на фотографії, зображено чоловіка, який знаходиться у кабіні навантажувача-екскаватора. Проте, через погану якість матеріалів (фотознімків) було неможливим встановити особу, про що наголошувалося стороною захисту в судовому засіданні. При цьому суддя Трубніков А.В. всупереч статті 22 КПК України відхилив клопотання захисника витребувати в органу досудового розслідування відповідні оригінали.

Відповідно до резолютивної частини ухвали від 06 грудня 2013 року суд визначив строк дії даної ухвали про тримання під вартою підозрюваного тривалістю шістьдесят днів з моменту затримання – тобто з 06 грудня 2013 року. Однак, в протоколі затримання вказано, що Кадура В.О. був затриманий 05 грудня 2013 року. Окрім того, всупереч вимозі частини 4 статті 196 КПК України суддя Трубніков А.В. не зазначив в ухвалі дати закінчення її дії.

Згідно зі ч. 1 ст. 194 КПК України під час розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу слідчий суддя, суд зобов'язаний встановити, чи доводять надані сторонами кримінального провадження докази обставини, які свідчать про: наявність обґрунтованої підозри у вчиненні підозрюваним, обвинуваченим кримінального правопорушення; наявність достатніх підстав вважати, що існує хоча б один із ризиків, передбачених статтею 177 цього Кодексу, і на які вказує слідчий, прокурор; недостатність застосування більш м'яких запобіжних заходів для запобігання ризику або ризикам, зазначеним у клопотанні.

При постановленні ухвали про застосування запобіжного заходу у виді тримання під вартою щодо Кадури В.О. слідчим суддею Трубніковим А.В. не було цього встановлено.

Окрім того, ним не було взято до уваги практику Європейського суду з прав людини, зокрема, у пункті 175 рішення від 21 квітня 2011 року у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» Європейський суд з прав людини визначив, що термін «обґрунтована підозра» означає, що існують факти або інформація, які можуть переконати об'єктивного спостерігача в тому, що особа, про яку йдеться, могла вчинити правопорушення (рішення у справі «Фокс, Кемпбелл і Гартлі проти Сполученого Королівства» від 30 серпня 1990 року, п. 32, Series A, № 182).

Також не враховано такі приписи рішення Європейського суду з прав людини: «При розгляді клопотання про обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою обов'язково має бути розглянута можливість застосування інших (альтернативних) запобіжних заходів» (пункт 80 рішення Європейського суду з прав людини від 10 лютого 2011 року у справі «Харченко проти України»), «Тримання особи під вартою буде свавільним, оскільки національні суди не обґрунтували необхідність такого тримання і не було розглянуто можливість застосування більш м'якшого запобіжного заходу» (пункт 29 рішення Європейського суду з прав людини від 11.10.2010 р. у справі «Хайредінов проти України»).

Суддя Шевченківського районного суду міста Києва Трубніков А.В. своїх пояснень до Комісії з приводу допущених ним порушень не надав.

Згідно з частиною четвертою статті 54 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (в редакції, яка діяла на час постановлення суддею Трубніковим А.В. ухвали про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою щодо осіб, які були учасниками масових акцій протесту) суддя зобов'язаний своєчасно, справедливо та безсторонньо розглядати і вирішувати судові справи відповідно до закону з дотриманням засад і правил судочинства, додержуватися присяги судді.

Відповідно до статті 55 вказаного Закону суддя присягає об'єктивно, безсторонньо, неупереджено, незалежно та справедливо здійснювати правосуддя, підкоряючись лише закону та керуючись принципом верховенства права, чесно і сумлінно виконувати обов'язки судді, дотримуватися морально-етичних принципів поведінки судді, не вчиняти дій, що порочать звання судді та принижують авторитет судової влади.

Як зазначено у постанові Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8 «Про незалежність судової влади», суди та судді у своїй діяльності не завжди керуються виключно Конституцією та законами України, піддаються протиправному впливу посадових осіб органів державної влади, суб'єктів політичної діяльності, допускають безкарне втручання у вирішення судових справ, що завдає істотної шкоди демократичному конституційному ладу, правам і свободам громадян, інтересам суспільства та держави.

Враховуючи вищевикладене, Комісія вважає, що невиконання суддею Шевченківського районного суду міста Києва Трубніковим А.В. покладених на нього професійних обов'язків під час гострого соціального конфлікту в Україні з

21 листопада 2013 року по 22 лютого 2014 року завдало істотної шкоди демократичному конституційному ладу, правам і свободам громадян, інтересам суспільства та держави. Допущені суддею Трубніковим А.В. порушення закону порочать звання судді, викликають сумнів у її об'єктивності та неупередженості, сумлінності виконання нею своїх обов'язків, у чесності та непідкупності судових органів, принижують авторитет судової влади, що свідчить про порушення присяги судді.

Відповідно до пункту 5 частини п'ятої статті 126 Конституції України суддя звільняється з посади у зв'язку з порушенням ним присяги судді. Таке звільнення відбувається за поданням Вищої ради юстиції, рішення про внесення якого приймається після розгляду цього питання на її засіданні відповідно до Закону України «Про Вищу раду юстиції».

На підставі викладеного Комісія, керуючись пунктом 3 частини першої статті 3, абзацом п'ятим частини п'ятої статті 6, частинами першою та другою статті 7 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», пунктами 6.7. – 6.9. Регламенту Комісії,

УХВАЛИЛА:

визнати у діях судді Шевченківського районного суду міста Києва Трубнікова Андрія Володимировича порушення присяги судді та направити висновок з матеріалами перевірки до Вищої ради юстиції для розгляду і прийняття рішення.

Головуючий на засіданні	_____	В.Р. Мойсик
Члени Комісії:	_____	П.В. Варишко
	_____	М.В. Галабала
	_____	М.Ю. Лавренюк
	_____	О.О. Первомайський
	_____	К.І. Смирнова
	_____	М.М. Соловійова
	_____	М.М. Титаренко
	_____	А.О. Черевко
	_____	Т.Л. Юзькова

